

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/55/2012
Identifikačné číslo spisu:	1010201081
Dátum vydania rozhodnutia:	12.06.2012
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1010201081.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a z členov JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: I., nar. XX.X.XXXX, bytom K., G., zastúpený RNDr. Z., bytom L., proti odporcovi: Obvodný pozemkový úrad v Bratislave, Trenčianska 55, Bratislava, za účasti: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, s adresou sídla Primaciálne námestie č. 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. j.: 5084/2004, zn.: 2211/10/435/10/MPO zo dňa 28.4.2010, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp 9/2010-34 zo dňa 1. februára 2012 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp 9/2010-34 zo dňa 1. februára 2012 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave potvrdil rozhodnutie č. j.: 5084/2004, zn.: 2211/10/435/10/MPO zo dňa 28.4.2010, ktorým odporca z dôvodu nesplnenia podmienok § 1, § 3 ods. 1 písm. j/ zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov nenavrátil vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v k. ú. G. zapísaným v LV č. XXX, parc. č. XXXX o výmere 548 m², dom, dvor, v podiele 1, parc. č. XXXX o výmere 183 m², záhrada v podiele 1/2.

Z dôvodov napadnutého rozsudku krajského súdu vyplynulo, že navrhovateľom uplatnené námietky vyhodnotil za nedôvodné a rozhodnutie odporcu s poukazom na dôvody nižšie uvedené potvrdil ako zákonné.

K námietke, že odporca v napadnutom rozhodnutí nezohľadnil skutočnosť, že navrhovateľ uzavrel kúpnu zmluvu zo dňa 12.5.1980 za nápadne nevýhodných podmienok uviedol, že bolo nepochybné, že predmetné pozemky parc. č. XXXX a XXXX prešli na štát na základe uzatvorenej kúpnej zmluvy. Výška kúpnej ceny bola stanovená v max. výške (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky 47/1969 Zb.), t.j. 15,- Kčs za meter štvorcový. Okrem kúpnej ceny (189.858,- Kčs) bol navrhovateľovi pridelený štvorizbový

byt. Predpoklad navrátenia vlastníctva podľa § 3 ods. 1 písm. j/ zákona spočíva v tom, že kúpna zmluva, na základe ktorej prešlo vlastníctvo k pozemkom na štát alebo inú právnickú osobu, bola uzatvorená v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok. Krajský súd zdôraznil, že táto dikcia zákona predpokladá súčasné splnenie obidvoch podmienok. Inak povedané, ak čo i len jedna z uvedených podmienok splnená nie je, k navráteniu vlastníctva z dôvodu § 3 ods. 1 písm. j/ zákona nemôže dôjsť.

Podľa názoru súdu, stanovenie kúpnej ceny v maximálnej možnej výške v zmysle právnej úpravy, platnej v čase uzatvorenia predmetnej kúpnej zmluvy a pridelenie štvorizbového bytu, nie je možné považovať za nevýhodnú podmienku a už vôbec nie za nápadne nevýhodnú podmienku. To znamená, že podmienka uzatvorenia kúpnej zmluvy za nápadne nevýhodných podmienok nebola naplnená.

V tejto súvislosti krajský súd poznamenal, že predmetná kúpna zmluva bola uzavretá v tiesni. Tiesň videl súd, na rozdiel od odporcu v tom, že k uzatvoreniu kúpnej zmluvy došlo v máji 1980, pričom rozkaz na vystaňovanie, ktorý bol aj obratom zrealizovaný, bol vydaný už vo februári 1980, teda tri mesiace pred uzatvorením kúpnej zmluvy.

Krajský súd zdôraznil, že absencia čo i len jednej z podmienok cit. ust. § 3 ods. 1 písm. j/ zákona spôsobuje nemožnosť kladnej aplikácie tohto zákonného ustanovenia.

K námietke, že časť parcely č. XXXX (označená v LV č. XXX ako druh pozemku: dom, dvor) bola nazývaná a fakticky využívaná ako záhrada, a preto by podľa navrhovateľa mala byť zaradená do poľnohospodárskeho fondu, krajský súd uviedol, že ani táto námietka nie je dôvodná.

Z administratívneho spisu totiž zistil, že predmetná parcela nebola nikdy označená ako druh pozemku: záhrada. Z výpisu listu vlastníctva č. XXX z 23.10.2006) jasne vyplýva, že sa jedná o zastavanú plochu, resp. o dom a dvor (identifikácia parciel). K dnešnému dňu je predmetná parcela zapísaná na listoch vlastníctva č. XXXX, XXXX z ktorých taktiež vyplýva, že parc. č. XXXX je identifikovaná ako druh pozemku: zastavané plochy.

Podľa krajského súdu táto parcela nikdy netvorila poľnohospodársky, resp. lesný pôdny fond. Odporca preto správne dospel k názoru, že navrhovateľ nespĺňa podmienku uvedenú v § 1 zákona, podľa ktorej sa navráti vlastnícke právo k pozemkom, ktoré tvoria a/ poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria, b/ lesný pôdny fond. Faktické využívanie parcely č. XXXX ako záhrady nemá žiaden vplyv na druh pozemku, ktorý je skutočne zapísaný v katastri nehnuteľností.

K námietke, že boli porušené platné zákony, najmä stavebný zákon tým, že nadobúdateľ nehnuteľnosti nerešpektoval povinnosť vrátiť pozemok alebo poskytnúť adekvátnu náhradu pozemku v inej lokalite v prípade, ak vyvlastnený pozemok nebude využitý na účel pre ktorý bol vyvlastnený krajský súd uviedol, že skutočnosť, že predmetné pozemky neboli využité na účel pre ktorý boli vykúpené, nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Uvedenú námietku vyhodnotil ako nedôvodnú a poukázal na to, že v danom prípade nešlo o vyvlastnenie, ale o odpredaj pozemkov.

K námietke, že odporca nedoručil napadnuté rozhodnutie navrhovateľovi a že v priebehu konania pred odporcom boli prietahy krajský súd uviedol, že ani túto námietku nepovažuje za dôvodnú. Odporca pri doručovaní postupoval správne, keď napadnuté rozhodnutie doručil navrhovateľovmu zástupcovi RNDr. Z., ktorý bol splnomocnený na celé konanie (plná moc zo dňa 26.3.2001 a zo dňa 16.3.2007). Ak má účastník konania zástupcu s plnomocenstvom na celé konanie, písomnosť určená do vlastných rúk sa doručuje iba tomuto zástupcovi (§ 25 ods. 5, prvej vety Správneho poriadku). Doručenie napadnutého rozhodnutia pánovi RNDr. Z. bolo vykázané dňa 18.5.2010. Skutočnosť, že v priebehu konania pred odporcom sa vyskytli prietahy nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Naviac krajský súd poukázal na skutočnosť, že pokiaľ mal navrhovateľ akékoľvek pripomienky či námietky voči dĺžke konania pred odporcom, mohol voči tomu namietkať v priebehu konania a využiť príslušné zákonné prostriedky. Súd sa preto touto časťou námietky nezaoberal.

Pretože všetky námietky navrhovateľa, vznesené voči napadnutému rozhodnutiu odporcu vyhodnotil

krajský súd za nedôvodné, nakoľko k odpredaju predmetných pozemkov nedošlo za nápadne nevýhodných podmienok a pretože tieto pozemky netvoría v súčasnosti poľnohospodársky ani lesný pôdny fond, napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil ako rozhodnutie vydané v súlade so zákonom.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote navrhovateľ odvolanie, v ktorom navrhol, aby k reštitúcii došlo opätovne, a to tak, že on vráti vyplatenú čiastku a štát mu prideli rodinný dom, ktorý mu bol odobratý násilne, nakoľko bol deložovaný.

Navrhovateľ uviedol, že jeho rodinný dom bol asanovaný z dôvodu verejného záujmu - výstavba diaľnice. Namietal, že podľa vyhlášky č. 47/1969 musí byť vlastníkovi pridelený pozemok, ktorý mu však pridelený nebol a to i napriek množstvu jeho žiadostí.

K názoru krajského súdu, že k vyvlastneniu nedošlo za nápadne nevýhodných podmienok, navrhovateľ uviedol, že mu bola vyplatená čiastka (za 1 m² 15 Sk, čo predstavuje 0,50 Eur), ktorú považuje za nápadne nevýhodnú.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že odvolanie navrhovateľa po právnej stránke neobstojí, nie sú v ňom uvedené žiadne argumenty, ktoré by boli spôsobilé spochybniť napadnuté rozhodnutie odporcu. Podľa odporcu nehnuteľností pôvodne patriace do vlastníctva navrhovateľa a jeho manželky Melánie Šiškovcej boli pred samotným výkupom zo strany štátu riadne ocenené, výška finančnej náhrady za prevod pozemku bola stanovená v súlade s § 14 vyhlášky č. 47/1969 Zb. na sumu 15 Kčs/m², čo predstavovalo v čase prevodu pozemkov na štát najvyššiu sumu za pozemky stanovenú vyhláškou.

Odporca poukázal na to, že investor uvedenej výstavby sídliska dal vypracovať znalecký posudok na ohodnotenie pôvodných PK parciel č. XXXX a XXXX v k. ú. G.. Znalec ohodnotil dotknuté pozemky v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi na sumu 15 Kčs/m² a taktiež v znaleckom posudku sú podrobne rozpísané a náležite ocenené nehnuteľnosti nachádzajúce sa na predmetných parcelách, a to rodinný dom, oplotenie, drobné stavby, vonkajšie úpravy, garáž, studňa a porasty.

Celková hodnota prevádzaných nehnuteľností bola stanovená na sumu 189 857,80 Kčs. Takto ocenené nehnuteľnosti previedli pôvodní vlastníci na základe kúpnej zmluvy zo dňa 12.5.1980 na Československý štát zast. Inevstingom.

Uvádzané subjektívne tvrdenia navrhovateľa odporca považuje za nedostačujúce, nemajúce oporu v predložených listinách. O nevýhodné podmienky by išlo vtedy, ak plnenie, ktoré poskytuje jedna zmluvná strana by bolo v zjavnom rozpore s plnením, ktoré obdrží od druhej strany. Tá skutočnosť nebola v rámci správneho konania preukázaná.

Odporca navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu v plnom rozsahu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk.

Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 12. júna 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ktorým odporca nevyhovел nároku navrhovateľa uplatneného podľa reštitučného zákona na navrátenie vlastníctva k žiadaným nehnuteľnostiam, a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci

odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu.

Podľa § 5 ods. 1, 2, 3, 5 reštitučného zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku môže uplatniť oprávnená osoba do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok, a zároveň preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne. Rozhodnutie o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 vydá obvodný pozemkový úrad. Na konanie podľa odseku 2 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní. Proti rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu podľa odsekov 2 a 4 možno podať opravný prostriedok na súde.

V zmysle ust. § 1 písm. a), b) reštitučného zákona tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré neboli vydané podľa osobitného predpisu. (zákon č. 229/1991 Zb. a § 37 až 39 zákona SNR č. 330/1991 Zb.). Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria:

- a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria,
- b) lesný pôdny fond.

Podľa § 2 ods. 1, 2 reštitučného zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len "rozhodujúce obdobie") spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

Ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v poradi taxatívne ustanovenom v písmene a) až e).

Podľa § 3 ods. 1 písm. j) reštitučného zákona oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

Predpokladom navrátenia vlastníctva k pozemkom alebo priznania náhrady za nehnuteľnosti, ktoré nie je možné vydať bolo, aby si oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok na pozemkovom úrade v zmysle § 5 ods. 1 uvedeného zákona a súčasne preukázala splnenie zákonných podmienok oprávnenej osoby ustanovených v § 2 ods. 1, 2, ako aj že žiadané nehnuteľnosti prešli v zákonnej dobe (od 25. februára 1948 do 01. januára 1990) na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku skutočností taxatívne ustanovených v § 3 ods. 1, 2, 3, právo na navrátenie vlastníctva alebo priznanie náhrady si oprávnená osoba uplatnila v lehote ustanovenej v § 5 ods. 1 (do 31. decembra 2004) a žiadané pozemky ku dňu odňatia mali charakter pôdy podľa § 1 ods. 1, ako aj že žiadané nehnuteľnosti neboli vydané podľa zákona o pôde (zákon č. 229/1991 Zb. §§ 37 až 39 zákona č. 330/1991 Zb.).

Na konanie o nárokoch oprávnených osôb v zmysle zákona o pôde sú príslušné pozemkové úrady podľa § 5 ods. 1 reštitučného zákona v spojení s § 5 ods. 5 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v platnom znení.

Pre konanie pozemkového úradu o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 reštitučného zákona platia všeobecné predpisy o správnom konaní, teda ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. v platnom znení o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) podľa § 5 ods. 3 reštitučného zákona.

Podľa ust. § 25 ods. 5 Správneho poriadku ak má účastník konania zástupcu s plnomocenstvom na celé konanie, písomnosť určená do vlastných rúk sa doručuje iba tomu zástupcovi. Ustanovenie odsekov 1 až 3 sa vzťahujú na toto doručovanie. Ak však účastník konania má osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi, ale aj jemu.

Podľa § 32 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Na žiadosť správneho orgánu sú štátne orgány, orgány územnej samosprávy, fyzické osoby a právnické osoby povinné oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie.

Podľa ust. § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky 47/1969 Zb. o cenách stavieb v osobnom vlastníctve a o náhradách pri vyvlastnení nehnuteľností za pozemky alebo ich časti v zastavanej časti obce patrí s prihliadnutím na polohu, prípadne kvalitu pozemku v miestnych podmienkach náhrada za 1 m² až do výmery 3.000 m² najviac 15 Kčs v mestách nad 100.000 obyvateľov, najviac 10 Kčs v mestách od 40.000 do 100.000 obyvateľov, najviac 8 Kčs v mestách od 10.000 do 40.000 obyvateľov, najviac 6 Kčs v obciach od 2.000 do 10.000 obyvateľov, najviac 4 Kčs v obciach s menej než 2.000 obyvateľmi.

Podľa názoru odvolacieho súdu správny orgán v danej veci postupoval v intenciách citovaných právnych noriem, pre svoje rozhodnutie si zadovážil dostatok skutkových podkladov, vo veci zistil skutočný stav, a vo veci správne rozhodol, z ktorých dôvodov v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre potvrdenie jeho rozhodnutia súdom prvého stupňa podľa § 250q ods. 2 O.s.p.

Z predloženého spisu krajského súdu, ktorého súčasťou tvoril administratívny spisový materiál, odvolací súd zistil, že navrhovateľ si podaním zo dňa 8.12.2004 uplatnil u odporcu nárok na navrátenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území G., zapísaným v LV č. XXX, parc. č. XXXX, druh pozemku: dom so záhradou a parc. č. XXXX, druh pozemku: záhrada, celkovo o výmere 731 m², ktoré v zmysle ust. § 3 ods. 1 písm. j/ zákona prešli na štát.

Prílohou k podaniu zo dňa 8.12.2004 bola: A/ Kúpna zmluva uzavretá dňa 12.5.1980 medzi pánom I. (navrhovateľ) a pani S. ako predávajúcimi a Investing, investorsko - inžinierskou organizáciou Národného výboru hlavného mesta SR Bratislavy ako kupujúcim. Predmetom kúpnej zmluvy bola celá nehnuteľnosť v katastrálnom území K., PK parcela č. XXXX vo výmere 548 m² identifikovaná ako stavebný pozemok a PK parcela č. XXXX o výmere 183 m² identifikovaná ako záhrada, kúpna cena bola vo výške 189.858,- Kčs (t.j. 15,- Kčs za m²), B/ Rozhodnutie MNV - odboru výstavby Bratislava - Petržalka, zo dňa 6.2.1980, č. v.: 329-1019/80.Ra o vydaní rozkazu na vypratanie bytu - domu navrhovateľovi z titulu vyvolanej asanácie akcie pre Investing, C/ Výpis z evidencie nehnuteľností zo dňa 30.8.1979 (výpis z LV č. XXX), na ktorom sú zapísané nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. K., parc. č. XXXX, druh pozemku: zast. plochy, o výmere 548 m² a parc. č. XXXX, druh pozemku: zast. plochy, o výmere 183 m².

Dňa 31.8.2005 odporca požiadal Správu katastra pre hlavné mesto SR Bratislavu o prešetrenie druhu pozemku zapísaného v LV č. XXX, k. ú. K., pri parcele č. XXXX. Táto na základe vykonaných šetrení zistila, že predmetná parcela bol v pozemkovoknižnej vložke č. XXX evidovaná ako záhrada a k zmene pozemku zo záhrady na iný druh pozemku nikdy nedošlo.

Dňa 12.4.2007 odporca nariadil ústne pojednávanie vo veci navrátenie vlastníctva k pozemkom PK parcely č. XXXX, XXXX, vedené na LV č. XXX, k. ú. K.. Vzhľadom na to, že podľa reštitučného zákona č. 503/2003 Zb. sa vlastnícke právo navracia len k pozemkom, ktoré tvoria poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond (§ 1 zákona), predmetom ústneho pojednávania bola len pôvodná PK parcela č. XXXX, identifikovaná ako záhrada. Pojednávanie bolo zamerané na preukázanie tiesne a nápadne nevýhodných podmienok pri uzatváraní kúpnej zmluvy zo dňa 12.5.1980.

Z kúpnej zmluvy uzavretej dňa 12.5.1980 medzi I. (navrhovateľ) a S. ako predávajúcimi a Investing, investorsko - inžinierskou organizáciou Národného výboru hlavného mesta SR Bratislavy ako kupujúcim, bolo zrejmé, že predmetom kúpnej zmluvy bola celá nehnuteľnosť v katastrálnom území K., PK parcela č. XXXX vo výmere 548 m² identifikovaná ako stavebný pozemok a PK parcela č. XXXX o výmere 183 m² identifikovaná ako záhrada. Kúpna cena bola vo výške 189.858,- Kčs (t.j. 15,- Kčs za m²) Predmetné pozemky parc. č. XXXX a XXXX prešli na štát na základe uzatvorenej kúpnej zmluvy a výška kúpnej ceny bola stanovená v max. výške (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky 47/1969 Zb.), t.j. 15,- Kčs za meter štvorcový. Okrem kúpnej ceny (189.858,- Kčs) bol navrhovateľovi pridelený štvorizbový byt.

Súd prvého stupňa správne preskúmal zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu a postupu, ktorý mu predchádzal a dospel k správne mu záveru, že žalovaný správny orgán postupoval v súlade s reštitučným zákonom, pokiaľ navrhovateľovi nenavrátil vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu zo skutkových okolností v danej veci vyplýva, že pre priznanie vlastníctva, resp. náhrady k žiadaným pozemkom neboli splnené zákonné podmienky citovanej právnej normy a to prechod žiadanej nehnuteľnosti na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku taxatívne uvedenom v § 3 ods. 1, písm. j) reštitučného zákona, pretože v konaní nebolo preukázané, že žiadané časti nehnuteľností boli vykúpené na základe kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

Podľa § 5 ods. 1 reštitučného zákona navrhovateľ mal právo si uplatniť nárok na navrátenie vlastníctva k pozemku na obvodnom pozemkovom úrade, a zároveň povinnosť preukázať skutočnosti podľa § 3, pričom nesplnenie si tejto povinnosti podmieňuje následok neunesenia dôkazného bremena majúce vplyv na ich neúspech v konaní, s prihliadnutím, že v zmysle § 32 správneho poriadku správny orgán právna úprava ustanovená v § 5 ods. 1 reštitučného zákona nezaväzuje povinnosť vykonať dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu. Správny orgán v danej veci postupoval v súlade so správnym poriadkom, keď vykonal dokazovanie na zadováženie skutkových zistení, akým spôsobom došlo k prechodu vlastníctva k pozemkom, ku ktorým si navrhovateľ uplatnil reštitučný nárok.

Splnenie zákonných podmienok podľa § 3 ods. 1, písm. j) reštitučného zákona a to tieseň a nápadne nevýhodné podmienky správny orgán ako aj súd prvého stupňa v danej veci správne posudzovali v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy. Ich splnenie zákonodarca predpokladá kumulatívne. Na základe právnej teórie a zaužívanej právnej praxi je potrebné tieseň vykladať ako stav, vyplývajúci z objektívnych skutočností, ktoré pôsobili na fyzickú osobu ako vlastníka do takej miery, že tento urobil vo vzťahu k svojmu majetku taký právny úkon, ktorý by v právnom štáte inak neurobil.

Pokiaľ ide o ďalšiu zákonnú podmienku, a to, že kúpna zmluva bola podpísaná za nápadne nevýhodných podmienok, odvolací súd poukazuje na to, že pri skúmaní naplnenia znakov nápadne nevýhodných podmienok treba vždy starostlivo skúmať, či ide o nevýhodnosť takej intenzity, že ju možno kvalifikovať ako nápadnú voči stavu, ktorý existoval v dobe uzavretia kúpnej zmluvy vzhľadom k podmienkam vtedy obvyklým.

Podľa názoru odvolacieho súdu zo skutkových okolností v danej veci nevyplyva, že by kúpna zmluva bola uzavretá za nápadne nevýhodných podmienok, pretože kúpna cena za odpredávané pozemky bola určená na základe cenového predpisu platného v čase uzavretia zmluvy a to vyhlášky č. 47/1969 Zb. spôsobom a vzhľadom k podmienkam obvyklým v čase uzavretia kúpnej zmluvy. Nebolo možné považovať za nápadne nevýhodné podmienky ani to, že predmetné nehnuteľnosti boli štátom vykúpané za účelom výstavby a hodnota za ne bola stanovená na 15,- Kčs/m², pretože predmetnou kúpnu zmluvou boli odpredávané nehnuteľnosti, ktorých cena bola stanovená v maximálnej výške (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky 47/1969 Zb.). Vzhľadom na uvedené aj podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci teda neboli kumulatívne splnené obidve zákonné podmienky ustanovené v § 3 ods. 1, písm. j)

reštitučného zákona, a to, že právni predchodcovia navrhovateľa kúpne zmluvy uzatvorili v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci, a preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove ako vecne správny § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil, stotožniac sa aj s dôvodmi jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Odvolací súd navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p., pretože mu nevzniklo právo na ich náhradu v dôsledku jeho neúspechu v tomto konaní a odporcovi preto, že mu z dôvodu neúspešného odvolania navrhovateľa žiadne trovy nevznikli a ani ich náhradu neuplatnil.

Hlavné mesto Slovenskej republiky ako zúčastnená osoba z titulu práva k dotknutým pozemkom si náhradu trov odvolacieho konania nežiadalo (č. l. 50,51).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.